

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1(4)

2017-06-07

281-1673-2017

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

Kristina Jansson
Avdelningschef Landsbygdsavdelningen
Telefon 010-22 33 273
kristina.jansson@lansstyrelsen.se

Yttrande över remiss gällande effektivare sanktioner i livsmedelskedjan med mera, N2017/01869/RS

Länsstyrelsen tillstyrker de föreslagna ändringarna i livsmedelslagen, livsmedelsförordningen, lag om foder och animaliska biprodukter, förordningen om foder och animaliska biprodukter, djurskyddslagen och djurskyddsförordningen med nedan angivna påpekanden.

Generella synpunkter

Länsstyrelsen anser att de föreslagna författningsändringarna är adekvata för att uppnå de mål som framförs i promemorian.

Länsstyrelsen kan inte förutse några negativa konsekvenser av de tillstyrkta författningsändringarna vare sig ur ekonomisk- eller rättssäkerhetssynpunkt. Det föreligger inte några skäl för att anta att de föreslagna författningsändringarna skulle medföra några betydande extra kostnader för länsstyrelsen. Det kan i den fortsatta utvecklingen uppkomma vissa gränsdragningsproblem. Detta kan emellertid, enligt Länsstyrelsens mening, inte bedömas ha sådan dignitet att de bör utgöra hinder för de förändringar som aktualiserats.

För länsstyrelsen del torde de föreslagna ändringarna inte medföra behov av sådana förberedelser att ikraftträdandedatumet skulle medföra problem. Dock skall andra myndigheter ta fram kompletterande anvisningar och råd vilket bör beaktas när datum för ikraftträdandet bestäms.

Med de föreslagna ändringarna kommer det att finnas tre sanktionsmöjligheter som lever parallella liv – straff, viten och sanktionsavgifter. Det är av vikt att det görs en entydig och klar gränsdragning mellan de tre systemen. Särskilt viktigt blir detta i de fall då det är olika myndigheter som handlägger olika sanktioner. Länsstyrelsen konstaterar att denna gränsdragning underlättas av att det är tillsynsmyndigheten som skall handlägga frågor om sanktionsavgift. På det viset handläggs såväl viten som sanktionsavgifter av samma myndighet. Tillsynsmyndigheten har även en roll när det gäller straff för brott då det i de flesta fall är tillsynsmyndigheten som anmäler misstanke om brott till de rättsvårdande myndigheterna.

2017-06-07

281-1673-2017

Länstyrelsen ser det som positivt att de aktuella förändringarna kan förväntas medföra en snabbare reaktion när det gäller förseelser mot den aktuella lagstiftningen.

Länstyrelsen ser det som positivt att sanktionsavgiftssystemet blir enhetligt mellan de aktuella lagstiftningarna.

1.1 Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen samt 1.3 Förslag till lag om ändring i lag om foder och animaliska biprodukter

När det gäller förslagen till skrivning i 31 § livsmedelslagen och 31 § lag om foder och animaliska biprodukter sägs först att beslut överklagas hos länstyrelsen. Sedan sägs ”Ett beslut om sanktionsavgift får dock överklagas till allmän förvaltningsdomstol”. Att använda ordet ”får” i detta sammanhang kan enligt länstyrelsen mening ge sken av att det finns en valmöjlighet mellan att överklaga till länstyrelsen och till förvaltningsdomstol när det gäller sanktionsavgift. En annan, mer direkt ordval, skulle minimera risken för missförstånd.

5.1.2 Närmare om vad som karaktäriserar allvarliga överträdelser

Länstyrelsen instämmer i bedömningen.

5.3 Uppsåt och oaktsamhet

Länstyrelsen delar bedömningen att såväl oaktsamma som uppsåtliga gärningar skall kunna straffas med fängelse. I vissa fall kan en oaktsamhet få större konsekvenser för människor och djurs liv och hälsa än ett uppsåtligt brott av mindre allvarlig karaktär.

6.2.2 Dubbla sanktioner

Länstyrelsen instämmer i bedömningen.

6.2.7 Strikt ansvar

Länstyrelsen delar bedömningen att sanktionsavgift ska kunna tas ut även om överträdelserna inte har skett av oaktsamhet eller uppsåtligt. Konsekvenserna för människor och djurs liv och hälsa på ett regelbrott är inte beroende av om överträdelserna sker uppsåtligt, av oaktsamhet eller av någon annan anledning. Dessutom slipper tillsynsmyndigheten göra bedömningar av den bakomliggande orsaken till överträdelserna. Bedömningar som normalt ankommer på domstol att göra.

6.3.2 Avgiftens storlek

Med hänsyn till den bredd av överträdelser som kan bli aktuella för sanktionsavgift är det av vikt med ett brett spann när det gäller sanktionsavgiftens storlek. Detta inte minst för att få acceptans bland de berörda. Det kan upplevas som orättvist om såväl mindre som större överträdelser skulle medföra avgifter med nästintill lika stora belopp.

6.3.3 Differentierade avgifter

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att sanktionsavgifterna ska differentieras samt de kriterier som skall styra hur differentieringen görs. Länsstyrelsen instämmer även i att en vägran att upphöra med en verksamhet eller att på nytt begår samma överträdelse som tidigare blivit föremål för sanktionsavgift ska medföra en förhöjd avgift.

När det gäller undantag från differentiering av avgifter vill Länsstyrelsen belysa att det är stor variation av verksamhetsutövare som behöver tillstånd för att hålla sällskapsdjur, eftersom tillståndskravet inte bara omfattar ekonomisk verksamhet utan även verksamheter som bedrivs i större omfattning. Det är alltså både privatpersoner och vinstdrivande företag som enligt förslaget kan vara föremål för sanktionsavgifter, alltifrån en person som föder upp fyra kullar kattungar per år i sin bostad till större hundpensionat. Med anledning av detta kan det vara på plats med ett övervägande om differentiering även här.

6.3.4 Undantag från skyldigheten att betala avgift

För att få acceptans bland allmänheten måste det finnas en ”ventil” då en myndighet kan avstå från att ta ut sanktionsavgift i de fall resultatet skulle framstå som oskäligt. Länsstyrelsen instämmer i förslaget till undantagsregler och de kriterier som skall vara vägledande vid användandet av ”ventilen”.

6.3.7 Den avgiftsskyldige ska få tillfälle att yttra sig

Ur rättssäkerhetssynpunkt är det en självklarhet att den som kan bli berörd av en sanktionsavgift först får möjlighet att yttra sig.

6.3.9 Tidpunkt för verkställbarhet och betalning av avgiften

För att det beslut att påföra sanktionsavgift ska kunna verkställas krävs att det vunnit laga kraft. Det är därför nödvändigt att beslutet delges den avgiftsskyldige. Däremot krävs inte att ett föreläggande om yttrande delges. Länsstyrelsen instämmer i förslagets bedömning.

6.3.10 Verkställighet

Länsstyrelsen ser det som en självklarhet att ett beslut om sanktionsavgift inte ska kunna gälla omedelbart, utan att beslutet blir verkställbart först när det vunnit laga kraft.

6.3.11 Preskription och bortfallande av avgift

Länsstyrelsen instämmer i förslaget när det gäller verkställighet, preskription och bortfall av avgift samt överklagande. Länsstyrelsen vill dock peka på vad man anfört ovan avseende ordvalet i 31 § livsmedelslagen och 31 § lag om foder och animaliska biprodukter.

6.4 Följändringar i djurskyddslagen

Länsstyrelsen instämmer i förslaget när det gäller förändringarna i 29 och 31 §§ djurskyddslagen. Eftersom vissa överträdelser överförs från brottsprocessen till systemet med sanktionsavgifter är det naturligt att införa den föreslagna ändringen.

7 Övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen när det gäller de föreslagna övergångsbestämmelserna. Länsstyrelsen vill dock peka på vad som sagts ovan avseende andra myndigheter.

8.1.1 Kontrollmyndigheterna

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen när det gäller konsekvenserna för kontrollmyndigheterna, länsstyrelserna samt enskilda och näringsidkare. När det gäller övriga berörda myndigheter har Länsstyrelsen inte tillräckliga kunskaper för att kunna göra en bedömning.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med avdelningschef Kristina Jansson som föredragande. I beredningen av ärendet har även länsråd Johan von Knorring, länsassessor Gunnar Ljungqvist samt enhetschef Elisabeth Schöning deltagit.

Göran Enander

Kristina Jansson

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.